

Een uniek stukje natuur **DOMEIN MUISBROEK**

Een verscholen paradijs midden in een drukke wereldhaven vlak bij de stad Antwerpen. Domein Muisbroek herbergt een groot aantal inheemse vissoorten en is een rustplaats voor water- en trekvogels.

Duikers noemen het ook wel 'de put van Ekeren'!

Het is nog vroeg in de ochtend wanneer ik in het ondiepe water bij het platform aan het fotograferen ben. De zonnestralen doorklieven het bladerdak en geven de trap een feeëriek sfeer. Gelukkig heb ik mijn fisheye lens geïnstalleerd want het water is glashelder vandaag. Plots zie ik door de zoeker van mijn fototoestel iets voorbij flitsen. Instinctief druk ik af, niet beseffend wat ik nu juist gefotografeerd heb. Pas als ik mijn ogen opricht, zie ik een fuut die op jacht is onder water. Een tweede kans krijg ik echter niet want ik veronderstel dat we beiden even hard geschrokken zijn.

Menig duiker heeft bij het Domein Muisbroek zijn eerste stappen in het water gezet. Dankzij een meestal vrij goede zichtbaarheid is het een ideale opleidingsplaats. Via een speciaal aangelegd platform spring je onmiddellijk het water in of neem je gewoon de trap. Langs de waterkant kun je rustig duiken tot een diepte van ongeveer 6 meter. In het midden van de vijver vind je dieptes tot 21 meter waar

de bodem uit modder en slijk bestaat. Bij de imposante loodrechte drop-offs die de put omzomen, moet je zeker even een blik werpen. Daar zie je vele fossiele zeeschelpen en met wat geluk zelfs haaiantanden. Het meenemen van schelpen lukt echter niet. Eens uit het water verpulveren ze. De thermocline is goed te voelen als je afdaalt. De temperatuur zakt bij iedere meter. Voldoende bescherming tegen de kou is dus zeker aan te bevelen, ook in de zomer. Vanaf mei neemt de begroeiing toe langs de randen van de plas en zie je overal scholen jonge baarsjes. De waterplanten zuiveren het water en de zichtbaarheid verbetert drastisch. Het is mijn favoriete periode. Op verscheidene plaatsen vind je tegen de kant omgevallen boomstammen en takken die overwoekerd worden door algen. Als de zon schijnt kun je de mooie stralen die het water doorklieven op je foto vangen. Dat kan door een breedhoeklens te gebruiken en een korte sluitertijd te nemen. Ideaal hiervoor is 1/125 of sneller. Op slechts 10 meter van de steiger vind je zo'n omgevallen boom waarvan de stam nog deels boven het water ligt. Vaak

zitten er eenden op te rusten en soms wel eens een waterschildpad. Bij mijn eerste poging om deze schildpad te fotograferen, zwem ik rustig langs het wateroppervlak in de hoop dat het dier blijft zitten. Maar met een welgemikte duik in het water verdwijnt het nog voor ik in de buurt ben. Later op de dag zit de schildpad opnieuw op dezelfde plek en dus pas ik mijn tactiek aan. Ik benader hem van beneden langs. Dat lukt tot nu toe vrij goed met eenden en zelfs meerkoeten. Ik kom steeds dichterbij en dichterbij in de buurt. Maar net als de eerste keer springt de schildpad het water in nog voor ik een foto kan nemen. En eens onder water zijn die dieren héél snel! Het lukt me wel om er nog een foto van te nemen, maar na enkele meters moet ik het onderspit delven en de achtervolging staken. Ik wil het dier ook niet teveel verontrusten.

GELEIRUPS MOSDIERTJES

Tegen de zomer staan planten zoals waterpest op z'n hoogst; een ideale schuilplek voor allerlei onderwaterbewoners. Palingen, snoeken, baarzen en karpers bevolken de

Grote diepslak, de kop heeft een korte snuit en één paar vrij lange en dunne tentakels.

Niet alleen in de kustwateren komen mosdiertjes voor, ook in de zoete wateren zijn ze te vinden. Bijvoorbeeld het geleirups mosdiertje (*Cristatella mucedo*).

vijver. Boven de waterspiegel is de natuur ook in volle bloei. Parende waterjuffers, nectar etende bijen en kruissspinnen zijn slechts enkele voorbeelden waarom je absoluut je macrolens niet mag vergeten. Loop gerust eens langs de randen van de vijver, je zult er onderwerpen genoeg vinden. Ook onder water gebruik ik vaak de 60 mm en de 105 mm macrolenzen. In combinatie met SubSee voorzetlenzen kan ik hiermee vele kleine onderwerpen zoals zoetwatermosseltjes, poel- en diepslakken, vlokreeftjes of zoetwaterkreeftjes beeldvullend fotograferen. Geleirups mosdiertjes die in kolonie leven

zijn ook best fotogeniek. Ze komen tot ontwikkeling als de watertemperatuur boven de 15 à 16 graden stijgt. Je treft ze meestal aan op boomtakken en waterplanten. Als je deze mosdiertjes van heel dichtbij bekijkt, zie je allemaal afzonderlijke poliepen, zoïden genaamd. Iedere poliep heeft een hoefijzervormige tentakelkrans met 80 tot 100 tentakels die ze gebruiken om plankton uit het water te vangen. Een echt kunstwerkje van de natuur. Ik gebruik een snoot op de flitser en belicht de diertjes van bovenaf. Een techniek die ik overigens vaak bij macro-opnames toepas. Het vermijdt veel zweefvuil op de foto

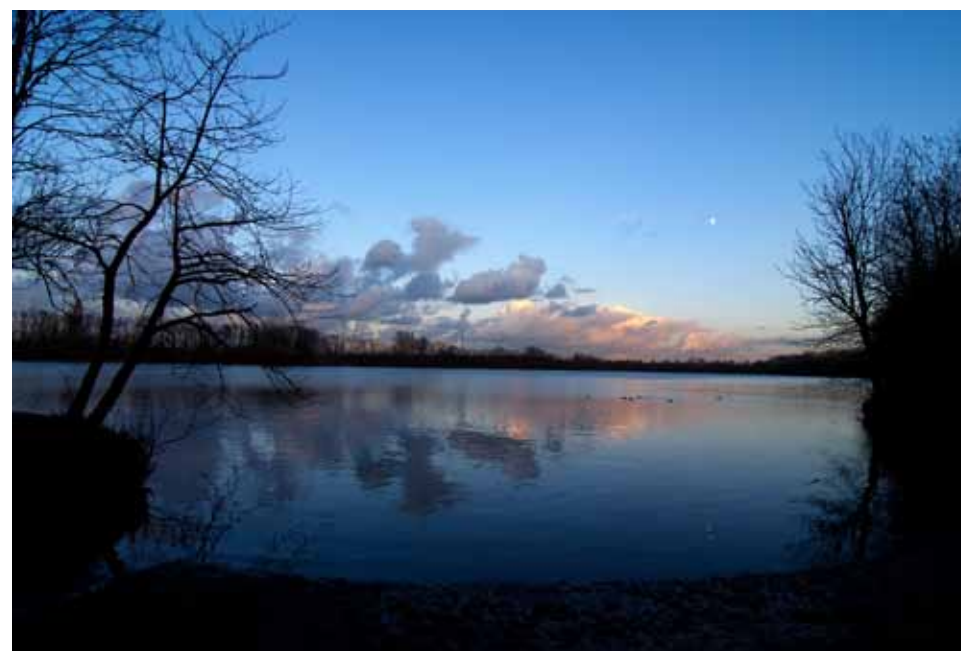
en in combinatie met een korte sluitersnelheid kan je de achtergrond vrij donker houden. Om de duikplaats aantrekkelijker te maken hebben duikers een aantal objecten in het water geplaatst. Een omstrepen punt, want het onderwaterleven op zich is mooi genoeg om van te genieten. Nachtduiken zijn zeker de moeite waard. Je kunt dan meer vissen zien dan overdag. Jagende snoeken deinzen er niet voor terug om in het licht van duiklampen een visje naar binnen te slaan. De Put van Ekeren heeft echt voor iedereen wat te bieden. En dat is toch best bijzonder, voor zo'n klein stukje natuur.

Betrapt, een roodwang zoetwaterschildpad.

De gevlekte rivierkreeft.

HISTORIE

Domein Muisbroek

Wanneer je het domein Muisbroek oprijdt, doet niets vermoeden dat de bodem onder je voeten ooit nog tot de zee behoorde. Miljoenen jaren geleden, tijdens het plioceen en mioceen, stond de zeespiegel namelijk zo'n 50 meter hoger. Het mioceen was de tijd van de *Megaelachus megalodon*, de grootste haai die ooit bestaan heeft en een lengte van 18 meter kon bereiken. In de jaren twintig van de vorige eeuw werd er grond uitgegraven om de bodem van het rangeerstation van Antwerpen-Noord op te hogen. Zo ontstonden twee vijvers die dienden als waterwinning voor de toenmalige stoomlocomotieven. De grootste vijver, waar gedoken wordt, had oorspronkelijk een diepte van 7 tot 9 meter. Later, bij de aanleg van de A12, werd de vijver nog dieper uitgegraven tot meer dan 20 meter. In 1997 sloot AVOS, de Antwerpse Verstandhouding voor Onderwateronderzoek en -Sport, een gebruiksovereenkomst met de stad Antwerpen om te mogen duiken in de westelijke helft van de vijver.

INFO PUT VAN EKEREN

Duikvergunning

De gehele week is het rustig bij de put. 's Zondags kan het drukker zijn. Er is voldoende parkeergelegenheid maar er zijn verder geen faciliteiten. Duiken is alleen toegelaten wanneer je in het bezit bent van een vergunning. Er bestaan jaarlijkse of driejaarlijkse vergunningen, maar ook een dagpas is mogelijk. Deze dien je op voorhand schriftelijk of via mail (vergunningen@avos.be) aan te vragen bij AVOS. Je kunt je als club of individueel ook aanmelden via een online formulier, www.avos.be

ADRES: Ekersedijk, 2030 Ekeren (Antwerpen), België.

OPENINGSTIJDEN: alle dagen tussen zonsopgang en zonsondergang
Nachtduiken mogelijk, mits aanvraag minstens één week van tevoren is ingediend.

